

Літаратура

1. Василевский, А. М. Дело всей жизни. – 3-е изд. – М. : Политиздат, 1978. – 552 с.
2. Жилин, В. А. Операция «Багратион». – М. : ОЛМА – ПРЕСС, 2004. – 664 с.

УДК 385.81

Мюнхенскае пагадненне

Кулеш Е. В.

Навуковы кіраўнік Савік С. А.

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Увядзенне. Мюнхенскае пагадненне 1938 года (вядома як Мюнхенская змова) – гэта пагадненне, напісанае ў Мюнхене 29 верасня 1938 г. і прынята на наступны дзень прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі-Нэвілам Чэмберленам, прэм'ер-міністрам-Францыі Эдуарам Даладзье, рэйхсканцлерам Германіі Адольфам Гітлерам і прэм'ер-міністрам Італіі Беніта Мусаліні. У пагадненні абмаўлялася перадача Чэхаславакіяй Германіі Судэцкай вобласці. [1, с. 453]

Асноўная частка. 29 верасня ў Мюнхене па прапанове Адольфа Гітлера была праведзена сустрэча з кіраўнікамі Вялікабрытаніі, Італіі і Францыі Нэвілам Чэмберленам, Беніта Мусаліні, Эдуарам Даладзье адпаведна. Не гледзячы на абяцанні, да абмеркавання пагаднення, што датычыцца Судэцкай вобласці, прадстаўнікі Чэхаславакіі не прысутнічалі, а прадстаўнікам СССР адмовілі ў прысутнасці. Ноччу 30 верасня было падпісана Мюнхенскае пагадненне. Згодна з ім, з 1 па 10 кастрычніка 1938 г. Германіі перадаецца Судэцкая вобласць Чэхаславакіі. Гэтак жа, на працягу трох месяцаў Чэхаславакія павінна задаволіць тэрытарыяльныя перавагі Венгрыі і Польшчы. Чэхаславацкая дэлегацыю дапусцілі ў залу толькі пасля падпісання Пагаднення. Пасля азнаямлення з галоўнымі пунктамі змовы, прадстаўнікі ад Чэхаславакіі Войтэх Мастны і Хуберт Масарык пратэставалі, але пад ціскам Вялікабрытаніі і Францыі вымушаныя былі падпісаць дамову аб перадачы Судэцкай вобласці. 30 верасня Вялікабрытанія і Германія падпісалі дэкларацыю аб узаемным ненападзе. Такую ж дэкларацыю падпісалі Нямеччына і Францыя 6 снежня 1938 года. 1 кастрычніка 1938 года, не пракаўшы дзесяці дзён, часткі Вермахта акупавалі Судэты. У выніку Чэхаславакія страціла каля пятай часткі тэрыторыі, прыкладна 5 мільёнаў насельніцтва, а таксама 3-ю частку прамысловых прадпрыемстваў. У сакавіку 1939 года Германія захапіла астатнюю тэрыторыю краіны. [2, с. 386].

Заклучэнне. Урад Чэхаславакіі падпарадкаваўся прынятаму ў Мюнхене дамове, і 1 кастрычніка 1938 года часткі вермахта акупавалі Судэты. У выніку Чэхаславакія страціла каля 1/5 сваёй тэрыторыі, каля 5 млн. насельніцтва (з іх 1,25 млн. чэхаў і славакаў), а таксама 33 % прамысловых прадпрыемстваў. Далучэнне Судэт стала вырашальным крокам на шляху да канчатковай ліквідацыі дзяржаўнай самастойнасці Чэхаславакіі, якая рушыла ў сакавіку 1939 года, калі Германія захапіла ўсю тэрыторыю краіны. [3, с. 449]

Літаратура

1. Мельцохоў, М. І. Судэцкія немцы ў 1918–1945 гг. Народ без Радзімы / М. І. Мельцохоў. – Варонеж : Варонежскі дзяржаўны ўніверсітэт, 2000. – «Ваенная гісторыя». – С. 453–454.
2. Ротштейн, Э. руск. Мюнхенская змова. / Зав. з англ. С. І. Алілуевай, В. В. Ісакавіча і Г. І. Герасімава; уступ. арт. М. Н. Якаўлева, рэд. Ю. Хамутоў. – М. : Выдавецтва замежнай літаратуры, 1959. – 428 с.
3. Малая Савецкая Энцыклапедыя. Гэта Пачатак Артыкула Па Геаграфіі Расіі. – С. 449.

УДК 940.55/623.454.8

Современная оценка результативности атомных бомбардировок Хиросимы и Нагасаки

Литвин Д. И.

Научный руководитель Роюк А. Г., кандидат исторических наук
Белорусский национальный технический университет

Жертвами Второй мировой войны стали миллионы людей. Желая добиться превосходства в борьбе за мировое господство лидеры империалистических держав бросали в ходе Второй мировой войны на плаху жизни солдат и подвергали террору и геноциду миллионы мирных граждан. Одним из чудовищных бедствий за всю мировую историю можно считать атомную бомбардировку Хиросимы и Нагасаки в августе 1945 г., в результате которой сразу же погибло около 150-200 тысяч человек, а общее число лиц, умерших от бомбардировок и последствий радиоактивного взрыва в итоге достигло 500 тысяч [1, с. 60–61].

В конце Второй мировой войны Соединенные Штаты Америки были единственным владельцем ядерного оружия. Решив применить ядерное оружие против Японии, американцы создали особый комитет. Члены комитета должны были выбрать японские города, на которые впоследствии будут сброшены бомбы. Комитет по выбору целей поразил в качестве объ-